

Scenariusz 2 zjazd “Szkola kompetencji - województwo śląskie”

Cel ogólny: Przygotowanie kadry kierowniczej szkół/przedszkoli do realizacji procesowego wspomaganie szkół w obszarach związanych z kształceniem kompetencji kluczowych uczniów poprzez zapewnienie im wsparcia szkoleniowo-doradczego.

Cele szczegółowe (Uczestnik szkolenia):

- charakteryzuje kompetencje kluczowe zgodnie z Zaleceniami Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie ucznia się przez całe życie,
- podaje przykłady, wskazujące na konieczność kształtowania umiejętności kluczowych u uczniów,
- wyjaśnia znaczenie ponadprzedmiotowego i interdyscyplinarnego charakteru kompetencji kluczowych,
- opisuje rolę szkoły w kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów,
- charakteryzuje współczesne trendy edukacyjne w odniesieniu do potrzeby kształtowania kompetencji kluczowych,
- określa umiejętności i ich poziomy związane z kompetencjami kluczowymi, ważne z punktu widzenia potrzeb danego etapu edukacyjnego i danej szkoły,
- projektuje kartę obserwacji dotyczącą kompetencji kluczowych,

Zjazd 2

Dzień 2

Sesja 5 Przygotowanie do obserwacji lekcji - arkusz obserwacji.

czas	cel	aktywności	Metody, materiały, uwagi
09:00 - 11:00	<ul style="list-style-type: none"> - określa umiejętności i ich poziomy związane z kompetencjami kluczowymi, ważne z punktu widzenia potrzeb danego etapu edukacyjnego i danej szkoły, - projektuje kartę obserwacji dotyczącą kompetencji kluczowych, 	<p>Przygotowanie do obserwacji lekcji.</p> <p>OP przygotowuje 8 plakatów, na każdym wpisuje w tytule jedną kompetencję. OU chodząc po sali wpisują na plakatach co można zaobserwować na lekcji, gdy kształtowana jest dana kompetencja, powinni uwzględnić metody i techniki pracy, zadania stawiane uczniom itp. Ćwiczenie trwa do wyczerpania pomysłów. Następnie porównują zapisy na plakatach, wskazując te, które się powtarzają w różnych kompetencjach.</p> <p>Podsumowanie: To są te elementy, które powinny się znaleźć w arkuszu obserwacji.</p> <p>Arkusz obserwacji</p> <p>OU w grupach 4-osobowych opracowują propozycje arkusza obserwacji wykorzystując doświadczenia z poprzednich ćwiczeń oraz swoje własne. Następnie prezentują swoje pomysły i dyskutują, które z nich są dla nich najbardziej przydatne i chcieliby je wykorzystać już od razu po powrocie do szkoły.</p> <p>Podsumowanie:</p>	<p>gadająca ściana, 8 plakatów z nazwami kompetencji, pisaki</p> <p>kartki A4 lub plakaty (można byłoby zapisywać to bezpośrednio w komputerze, jeśli</p>

		W zależności od typu obserwowanych lekcji / zajęć arkusze obserwacji będą się różnić między sobą i to jest OK	uczestnicy będą je posiadali i pokazać na ekranie) Materiał 2.5.1
--	--	---	--

Zjazd 2

Dzień 2

Sesja 6 Nauczyciel; symulacja – rozmowa po obserwacji z IZ

czas	cel	aktywności	Metody, materiały, uwagi
11:30 - 13:30	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje stworzoną przez siebie kartę obserwacji lekcji - wspiera nauczyciela 	<p>Nauczyciel – obserwacja lekcji; symulacja – rozmowa po obserwacji.</p> <p>OU przygotowują sobie arkusze obserwacji lekcji na podstawie materiałów wypracowanych na poprzedniej sesji wiedząc, że za chwilą będą oglądać lekcję i ich zadaniem będzie wypełnienie arkusza tego arkusza w trakcie oglądania lekcji. Po przygotowaniu arkuszy obserwacji OU oglądają film, na którym pokazana jest lekcja (mamy czas, więc możemy obejrzeć całą lekcję).</p>	Materiał 2.6.1 Informacja zwrotna

	<p>udzielając mu informacji zwrotnej</p>	<p>Lekcja do obejrzenia Edukacja Wczesnoszkolna - język polski: https://www.youtube.com/watch?v=HKFY9ya6PIk</p> <p>Lub lekcja matematyki w klasie III: https://www.youtube.com/watch?v=kfyl22aqF1w</p> <p>Po obejrzeniu lekcji prosimy, aby OU w parach porównali swoje obserwacje. Po rozmowach w parach dyskusja na forum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - co zauważyliśmy? - czego nie zauważyliśmy, co nam umknęło? <p>Trenerzy przypominają OU zasady udzielania informacji zwrotnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - co było OK - co można poprawić? - jak to poprawić? - jak pracować dalej? <p>OU zapisują informację zwrotną do tego co zaobserwowali na lekcji w odniesieniu do kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych.</p> <p>Następnie OU łączą się w pary i przekazują drugiej osobie informację zwrotną do przeprowadzonej lekcji, tak, jakby to był nauczyciel, który lekcję przeprowadził. Zadaniem osoby wysłuchującej informacji zwrotnej jest odpowiedź na trzy pytania (uczestnik będący w roli słuchającego nauczyciela po wysłuchaniu IZ przekazuje dyrektorowi udzielającemu IZ odpowiedzi na poniższe pytania:</p>	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - czy informacja zwrotna była konkretna (opierała się na faktach)? - czy informacja zwrotna była dla mnie okazją do rozwoju? - czy słysząc taką informację zwrotną czuję się zmotywowany do dalszej pracy? <p>Następuje zmiana i druga osoba w parze udziela IZ i po jej zakończeniu wysłuchuje odpowiedzi na pytania osoby słuchającej).</p> <p>Zbieramy od OU doświadczenia na forum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czego nauczyłem/am się podczas tego ćwiczenia? - o czym warto pamiętać podczas obserwacji lub podczas udzielania informacji zwrotnej? 	
--	--	--	--

Zjazd 2

Dzień 2

Sesja 7 Obserwacja koleżeńska i spacer edukacyjny, oraz rozmowa (motywująca) z nauczycielem w formie pytań.

czas	cel	aktywności	Metody, materiały, uwagi
14:30 - 16.30	<ul style="list-style-type: none"> - zna inne metody wsparcia nauczyciela (poprzez 	<p>Obserwacja koleżeńska i spacer edukacyjny.</p> <p>Na początku sesji wyświetlamy wystąpienie Billa Gatesa pt. nauczyciele potrzebują konstruktywnych opinii:</p>	2.7.1.Materiał o spacerze edukacyjnym (CEO)

	<p>obserwację koleżeńską i spacer edukacyjny) w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych</p>	<p>https://www.ted.com/talks/bill_gates_teachers_need_real_feedback?language=pl&utm_campaign=tedsread&utm_medium=referral&utm_source=tedcomshare</p> <p>Po filmie dyskutujemy o tym, w jaki sposób informacje zwrotne mogą wpłynąć na pracę nauczycieli.</p> <p>Następnie OP zwracają uwagę, iż wspomaganie poprzez obserwację lekcji nie musi być prowadzone li i jedynie przez dyrektora szkoły. Warto zachęcić nauczycieli, aby część odpowiedzialności za wspomaganie w gronie wzięli na siebie wykorzystując metody takie jak obserwacja koleżeńską lub/i spacer edukacyjny.</p> <p>Prosimy OU, aby przeczytali tekst o spacerze edukacyjnym. Po przeczytaniu OU zastanawiają się w parach czym się różni spacer edukacyjny od klasycznej obserwacji lekcji i co może ona dać nauczycielom.</p> <p>Na koniec tej części sesji można wspólnie obejrzeć film: "Spacer edukacyjny": https://www.youtube.com/watch?v=9V9mUkZMvjs oraz film na temat obserwacji koleżeńskej: bserwacja lekcji: https://www.youtube.com/watch?v=ft748n-BfD8 (czas: 3.37 do końca)</p>	<p>http://www.ceo.org.pl/pl/ok/news/spacer-edukacyjny-wprowadzenie</p>
--	---	--	--

		Następnie dwójki łączą się w czwórki i zastanawiają się, w jaki sposób dyrektorzy mogą wykorzystać oba te narzędzia do wspomagania nauczycieli w kształtowaniu KK u uczniów i jakie korzyści mogą z niego płynąć?	
	<ul style="list-style-type: none"> - zachęca nauczyciela do rozwoju zawodowego w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych u uczniów 	<p>Rozmowa (motywująca) z nauczycielem po obserwacji (lub miesiąc po obserwacji) w formie pytań.</p> <p>Zamiast standardowej informacji zwrotnej możemy poprowadzić rozmowę po obserwacji w formie pytań.</p> <p>Trener zapisuje na tablicy pytania, które mogą być pomocne w prowadzeniu takiej rozmowy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W jakim stopniu udało Ci się osiągnąć założone cele? 2. Co uważasz za sukces? Co zrobiłeś, aby go osiągnąć? 3. Co można byłoby zrobić inaczej? 4. Jaki będzie pierwszy najłatwiejszy krok? <p>Trener zaprasza jednego z OU do symulacji takiej rozmowy (jeżeli OU nie chcą w niej brać udziału, to rozmawiamy z drugim trenerem). Rozmowa może dotyczyć lekcji, która została obejrzana w trakcie ostatniej sesji.</p> <p>Po symulacji trener pyta osobę, która z nim rozmawiała od odczucia, oraz o to, co jej pomogło w trakcie rozmowy, a co było trudne.</p>	

		<p>Następnie trener pyta OU co wg niech pomagało w trakcie rozmowy, oraz co można byłoby zmienić.</p> <p>OP zachęcają do podsumowania tej sesji.</p> <p>Budowanie motywacji wewnętrznej nauczycieli poprzez pochwały i wyrażanie wdzięczności (sesja dla chętnych grup o ile starczy nam czasu - podczas pierwszego zjazdu część grup prosiła o takie zajęcia).</p> <p>OP proszą uczestników, aby pomyśleli o jednym swoim pracowniku, który jakiś czas temu zrobił coś godnego pochwały. Może to być wspomnienie z obserwacji lekcji lub innego działania dydaktycznego lub wychowawczego. Dobrze byłoby gdyby miało ono związek z kształtowaniem kompetencji kluczowych, ale dopuszczalne jest też inne działanie.</p> <p>W pierwszym kroku niech zapiszą słowa jakich użyli lub jakich zazwyczaj użyliby by pochwalić nauczyciela.</p> <p>W dowolnych parach niech użyją tak przygotowanej pochwały adresując ją do drugiej osoby w parze. Osoba grająca chwalonego proszona jest o podzielenie się z autorem informacją zwrotną na temat tego co było w tej pochwie miłe dla nich i jak by się poczuli gdyby to ich dotyczyło. Ćwiczenie wykonujemy wzajemnie. Zbieramy refleksje z tego ćwiczenia.</p> <p>Trener może na plakacie wypisać (lub omówić poprzez pytania do OU) sformułowania o charakterze zewnętrznym i oceniającym oraz odrębnie sformułowania mówiące o faktach, wykonanej pracy, włożonym wysiłku, czasie pracy, nazwach konkretnych metod i technik, widocznych efektach działania (np. konsekwencje zrealizowanego działania dla różnych osób, wskazania na zawarte w konsekwencjach rozwijane kompetencje kluczowe).</p>	Materiał 2.7.2
--	--	---	----------------

		<p>W komentarzu proponujemy mikrowykład nt. pochwał zewnętrznych – wyrokujących a wspierających motywację wewnętrzną opartych o fakty. O różnicach między ocenami zewnętrznymi a pochwałami opartymi na obserwacjach (faktach) odwołujących się do działań np. jego wkładu pracy, poświęconego czasu, metod i sposobów realizacji, efektów działań konsekwencji dla nauczycieli., uczniów, zespołu, rodziców,</p> <p>Następnie zapoznajemy OU z materiałem dotyczącym obszarów pełnej pochwały i prosimy, żeby napisali teraz pochwałę zawierającą wybrane obszary. Wskazujemy, że mogą wybrać tylko niektóre klocki z proponowanych tak by wyróżnić tylko te elementy które są szczególnie ważne i wartościowe w działaniu nauczyciela. Jeśli działanie obejmowało także kompetencje kluczowe prosimy by na ten element zwrócili uwagę.</p> <p>Ponownie spotykają się w tych samych parach i mówią sobie nową wersję pochwałę. Dzielą się refleksjami i wrażeniami z obu ćwiczeń</p> <p>Omawiamy (chętni) doświadczenie z tego ćwiczenia.</p>	
--	--	--	--

Zjazd 2

Dzień 2

Sesja 8 Jakie kompetencje powinien posiadać nauczyciel, aby kształtować KK

czas	cel	aktywności	Metody, materiały, uwagi
------	-----	------------	-----------------------------

<p>17:00 - 19:00</p>	<p>- wie, jakie kompetencje powinien posiadać nauczyciel, aby skutecznie kształtować umiejętności kluczowe u uczniów</p>	<p>Jakie kompetencje powinien posiadać nauczyciel, aby kształtować KK</p> <p>I część</p> <p>Uczestnicy pracują w grupach (3-4 grupy). każda grupa otrzymuje po 4-6 pasków papierowych. Grupy dyskutują nt. umiejętności, postaw nauczyciela, które mają znaczenie dla rozwijania kompetencji kluczowych uczniów. Uzgodnione zapisują na paskach.</p> <p>Następnie grupy tworzą wspólny "diagram" na podłodze (najlepiej na 2 połączonych flipach) układając rzędy z podobnych pasków - rząd nad rzędem. Najdłuższy rząd na dole - powstanie <i>piramida</i>. W ten sposób po długości rzędów można zauważyć, które elementy były najczęściej wskazywane. Paski można przymocować do flipów i powiesić.</p> <p>Omówienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jakiego nauczyciela potrzebujemy, by kształtować kompetencje kluczowe uczniów? - które ze wskazanych kompetencji nauczycielskich są deficytowe, a które często występują u Waszych nauczycieli? - czego potrzebują nauczyciele, by rozwijać w sobie te kompetencje? jak wykorzystać w tym procesowe wspomaganie? - jakie oczekiwania mają dyrektorzy wobec nauczycieli? na czym się skupiają? z czego rozliczają? <p><i>W zależności od dynamiki dyskusji odpowiedzi na powyższe pytania można zrobić na forum lub w grupach: 1 grupa - 1 pytanie. Wg uznania prowadzących.</i></p> <p>Opcjonalne - jak starczy czasu i będzie potrzeba grupy</p> <p>KOŃCZĄCE DZIEŃ ĆWICZENIE WDZIĘCZNOŚCI</p>	
--------------------------	--	---	--

		<p>Nawiązując do ćwiczonych pochwał prezentujemy materiał dotyczący wdzięczności. (alternatywnie można zrobić ćwiczenie a następnie dać materiał ale to może zepsuć efekt emocjonalny na końcu)</p> <p>Zwracamy uwagę na arkusz określeń uczuć i emocji w powiązaniu z potrzebami.</p> <p>Prosimy by OU na odwrocie arkusza potrzeb dopisali kilka ważnych dla siebie w pracy zawodowej wartości</p> <p>Chętni dzielą się z grupą swoimi propozycjami.</p> <p>Zachęcamy by biorąc pod uwagę czas udziału w projekcie pomyśleli o osobie lub osobach, które w trakcie trwania projektu zrobili lub powiedzieli coś co było dla nich ważne i za co odczuwają gotowość i chęć podziękowania. Niech napiszą językiem faktów co ta osoba zrobiła. Następnie niech poszukają określeń które opiszą jedno lub dwa uczucia jakie w związku z tym odczuwają. Następnie niech połączą z tym uczuciem potrzebę lub uniwersalną wartość jaką to działanie zaspokoiło lub spełniło.</p> <p>Teraz prosimy żeby OU podzielili się z tymi osobami (chętni) swoją wdzięcznością. Prosimy osoby do których kierowana jest informacja by nie komentowali ani nic nie odpowiadali z tymi osobami (chętni) swoją wdzięcznością. Prosimy osoby do których kierowana jest informacja by nie komentowali ani nic nie odpowiadali.</p> <p>Po zakończeniu prosimy o odpowiedź na pytania:</p> <p>Jak taki sposób wyrażania wdzięczności może wpływać na poczucie własnej wartości nauczycieli?</p> <p>Jak wyrażanie wdzięczności może wpływać na autora?</p> <p>W komentarzu zwracamy uwagę na rolę wdzięczności w budowaniu poczucia sensu w życiu i w pracy oraz wpływ na osoby jej doświadczające.</p>	
--	--	---	--